

Karapara Aklama ve Terörizmin Finansmanını Önleme Standartlarını Değerlendirme Metodolojisinde Finansal Kuruluşların Yükümlülükleri

Oktay Üstün

A. Metodoloji Hakkında Genel Bilgi

Karapara Aklama ve Terörizmin Finansmanını Önleme Standartlarını Değerlendirme Metodolojisi (Methodology For Assessing Compliance with Anti Money Laundering and Combating The Financing of Terrorism Standards - AML/CFT), ülkelerin karapara aklama ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik olarak kabul ettikleri ve uyguladıkları hukuki, finansal, operasyonel ve uluslararası işbirliği kapsamındaki tedbirlerin değerlendirilmesinde kullanılmak amacıyla Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force - FATF) tarafından Şubat 2004 de yayınlanmıştır.

FATF tavsiyeleri (Kırk tavsiye ve dokuz özel tavsiye) esas alınarak oluşturulan kriterlere dayanan Metodoloji dokümanında her tavsiye, temel kriterlere bölünmüş ve bazı tavsiye maddeleri de temel kriterlere ilaveten ek unsurlarla desteklenmiştir.

Metodolojideki temel kriterler, değerlendirmecilerin (assessors)¹ ilgili ülkenin AML/CFT sistemini kavramaları bakımından doğrudan dikkate alacakları esas kıstasları, ek unsurlar ise temel kriterlere ilave olarak AML/CFT sistemini daha da güçlendireceği düşünülen seçenekleri göstermektedir.

FATF üçüncü tur ülke değerlendirmelerinde kullanılacak olan AML/CFT Metodolojisiindeki kriterler değerlendirmeciler için temel rehber konumundadır. Metodoloji kriterleri esas alınarak yapılacak olan değerlendirme sürecinde her bir tavsiye maddesi için dört muhtemel uyum derecesi belirlenmiştir: Uyumlu, büyük ölçüde uyumlu, kısmen uyumlu ve uyumsuz. Buna göre;

Uyumlu	: Tavsiyenin tüm temel kriterler bakımından uyumlu olduğunu,
Büyük Ölçüde Uyumlu	: Temel kriterlerin büyük ölçüde yerine getirilmekle beraber bazı küçük eksikliklerin bulunduğunu,
Kısmen Uyumlu	: Bazı temel adımlar atıldığını ve bazı temel kriterlere uyum gösterildiğini,
Uyumsuz	: Temel kriterlerin çoğunun gereğinin yerine getirilmemiş olduğunu ve önemli eksikliklerin bulunduğunu,
Uygulanamaz	: Ülkenin yapısal, hukuki ve kurumsal özelliği gereği yükümlülüğün tamamen yada kısmen uygulanabilir olmadığını,

ifade etmektedir.

Değerlendirme sürecinde, ilgili mevzuatın (kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ, genelge, yönerge, mukteza, rehber vb.) kriterleri karşılayıp karşılamadığı ve kriter gereklerinin uygulanıp uygulanmadığı test edilir. Finansal sektörle ilgili olarak metodoloji;

1. Bankacılık, sigorta ve menkul kıymetler sektöründeki kuruluşlar için önleyici yükümlülükler getiren mevzuatın, denetim süreci vasıtasıyla uygulanabilir kılınmasını,
2. Basel Komite, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu, Uluslararası Sigorta Murakabe Birliği tarafından yayınlanan temel denetim esaslarının da ilgili mevzuata uyarlanmasını

öngörmüştür. Bir fikir vermesi bakımından metodolojideki FATF tavsiyelerine tekabül eden kriterler, sayısal olarak aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tavsiye	Kategorisi	Temel Kriter Sayısı	Ek Unsur Sayısı
1	Hukuk	7	1
2		5	-
3		6	1
4	Finansal	1	-
5		18	-
6		4	2
7		5	-
8		2	-
9		5	-
10		3	-
11		3	-
12	Finans Dışı Faaliyetler	2	-
13	Finansal	4	1
14		2	1
15		4	1
16	Finans Dışı Faaliyetler	3	2
17	Hukuk	4	-
18	Finansal	3	-
19	Uygulama (Operasyonel)	1	2
20		2	-
21	Finansal	3	-
22		2	1
23	Uygulama (Operasyonel)	7	-
24	Finans Dışı Faaliyetler	2	-
25	Uygulama (Operasyonel)	2	-
26		10	-
27		2	4
28		2	-
29		4	-
30		3	1
31		1	1
32	2	1	
33	3	1	
34	2	1	
35	Uluslararası işbirliği	1	1
36		7	1
37		2	-
38		5	1
39		4	1
40		9	2

Özel Tavsiye	Kategorisi	Temel Kriter Sayısı	Ek Unsur Sayısı
1	Uluslararası işbirliği	2	-
2	Hukuk	4	-
3		13	2
4	Finansal	2	-
5	Uluslararası işbirliği	5	4
6	Uygulama (Operasyonel)	5	1
7	Finansal	7	2
8	Uygulama (Operasyonel)	3	1
9		13	2

B. Finansal Kuruluşlar ve Getirilen AML/CFT Yükümlülüklerinin Önemi

Uluslararası literatürde finansal kuruluşlar, “Temel Prensipler”e tabi olan kuruluşlar itibariyle; i) bankalar, ii) menkul kıymet piyasalarında faaliyet gösteren kurumlar ve iii) sigorta şirketleri olmak üzere üç ana grupta ele alınmaktadır.

Bu kurumların tabi olduğu “Temel Prensipler”;

- Basel Komitenin, Bankacılık Denetimi hakkında yayınladığı “Etkin Bankacılık Denetimi için Temel Prensipleri”,
- Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu tarafından yayınlanan “Menkul Kıymet Düzenlemeleri için Amaçlar ve Prensipleri”,
- Uluslararası Sigorta Murakabe Birliği tarafından yayınlanan “Sigorta Murakabe Prensipleri”

belirtmektedir.

Ancak AML/CFT Metodolojisinde finansal kuruluşların kapsamı daha geniş tutulmuş ve bu kuruluşlar sayılmak suretiyle belirlenmiştir. Buna göre bir finansal kuruluş, müşterisi adına veya müşterisi için;

1. Mevduat veya geri ödenebilir fon kabulü,
2. Borç verme,
3. Finansal kiralama
4. Para ve değer transferi
5. Ödeme araçlarını ihraç ve yönetim,
6. Finansal garanti ve taahhüt,
7. Para piyasası araçları, döviz, değişim, faiz oranları ve indeks araçları, transfer edilebilir menkul kıymetler, mal “future” piyasası ticareti,
8. Menkul kıymet ihracı ve bu işlemle ilgili finansal hizmet tedariki,
9. Ferdi veya toplu portföy yönetimi,
10. Bir başkası adına nakit veya likit değerlerin muhafazası ve idaresi,
11. Hayat sigortası ve sigorta ile ilgili diğer araçların uygulaması,
12. Para ve döviz değişimi,
13. Bir başkası adına fonların her türlü yatırım, tasarruf ve yönetimi

işlerini bir meslek olarak icra eden şahıs veya kuruluş olarak tanımlanmıştır.

Metodolojide finansal kuruluşlar için getirilen yükümlülükler, karapara aklama ve terörün finansmanının bu kuruluşlar aracılığı ile gerçekleşmesini engellemeye yönelik proaktif tedbirlerdir.

Müteakip bölümde detayları açıklanan bu tedbirlerin alınması, aynı zamanda finansal kuruluşların özellikle bankaların maruz kalabileceği bazı temel riskleri de önleyecektir. AML/CFT kapsamında bu riskler; yasal risk, itibar riski ve operasyonel risk olarak sayılabilir.

Karapara aklama ve terörün finansmanı bakımından bu risklerin özellikleri ve muhtemel sonuçları şöyledir:

a- Yasal risk: Yasal risk, yasal düzenlemelere uyulmaması veya bu düzenlemelerin ihlali dolayısıyla finansal kuruluşun (bankanın) karşılaşacağı riski ifade eder. Bu risk kapsamında bir bankanın karşılaşabileceği dava açılması, yargılanması ve yaptırım uygulanması gibi durumlar o banka için bir kayıp veya zararla sonuçlanabilir. Bir bankanın karapara aklama ile mücadele kapsamındaki yükümlülükleri uymaması veya bu yükümlülükleri ihlalinden dolayı para cezasına muhatap olması yada ihlalin tekerrürü halinde faaliyet izninin (lisansının) iptali gibi yaptırımlarla karşılaşması bu risk türüne örnek olarak gösterilebilir.²

b- İtibar riski: İtibar riski, bankaların, AML/CFT yükümlülüklerine uymaması, karapara aklama veya terörizmin finansmanına karıştığı şüphesi taşıyan kişi ve kuruluşlarla iş ilişkisine girmesi gibi yanlış faaliyetleri sonucunda sektörde ve kamuoyunda kendisine duyulan güvenin zayıfladığını gösterir.

Bu risk kapsamında, güven esasına göre faaliyet gösteren bankaların geleceğe yönelik operasyonlarının gelişme ve genişleme seyri düşeceği gibi mevcut faaliyetleri de olumsuz etkilenecektir. Örneğin muhabir bankacılık ilişkilerine yönelik taleplerinde engellerle karşılaşabilecektir. Uluslararası platformda itibar riskinin getireceği olumsuzluklara en belirgin örnek olarak FATF'ın yayınladığı NCCT (İşbirliği Yapmayan Ülke ve Bölgeler) listesinde yer alan ülkelerin finansal kuruluşlarının durumu gösterilebilir. Nitekim FATF'ın, "Finansal kuruluşlar, FATF tavsiyelerini uygulamayan ya da eksik uygulayan ülkelerin vatandaşları, şirketleri ve finansal kuruluşları ile girecekleri iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat göstermelidir. " şeklinde vurguladığı 21'nci tavsiyesi de, bu hususun önemine dikkat çeken bir uyarı niteliğindedir.

c- Operasyonel risk: Operasyonel risk, bankaların AML/CFT yükümlülükleri kapsamındaki iç kontrol sistemindeki yetersizlikten ve eksiklikten kaynaklanan zararını ifade eder.

İç kontrollerdeki yetersizlik veya eksiklik, yanlışlık ve usulsüzlüklerin zamanında tespit edilememesine yol açacak ve böylece bankanın zarara uğraması kaçınılmaz olacaktır. Örneğin kimlik tespitinin hiç veya usulüne göre yapılmaması durumunda, banka sahte kimlikle başvuran bir kişiye ait bir işlem gerçekleştirmiş (ödeme veya havale yapmış) olabilir. Bu durumda bankanın somut bir kaybı söz konusudur.

C. Finansal Kuruluşların Tabi Olduğu Yükümlülükler

AML/CFT Metodoloji kapsamında finansal kuruluşlar için getirilen yükümlükler şu ana başlıklar altında toplanabilir:

1. Müşterinin Tanınması

2. Şüpheli İşlemlerin Bildirilmesi
3. Muhafaza ve İbraz
4. Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilere Özel Dikkat Gösterilmesi
5. Muhabir Bankacılık Konusundaki Yükümlülükler
6. Üçüncü Kişilere Güvenilmesi
7. Hassas Durumlara Özel Dikkat Gösterilmesi
8. Riskli Ülkelere Özel Dikkat Gösterilmesi
9. Önleyici İç Tedbirlerin Alınması
10. Fon Transferleri İçin Özel Dikkat Yükümlülüğü
11. Yükümlülüklerin Yurt Dışında da Uygulanması

1. Müşterinin Tanınması

Metodolojide finansal kuruluşlar için getirilen yükümlülüklerin en önemlilerinin başında müşterinin tanınması yükümlülüğü gelmektedir. Müşterinin tanınması, sadece hesap açma esnasında kimlik tespiti yapılması ve kimlik bilgilerinin muhafazası ile sınırlı bir yükümlülük değildir.

Bu yükümlülük; müşteri kabul politikalarının belirlenmesi, müşteri tanımlama programı hazırlanması, bunlara bağlı risk alanlarının tespiti ve gerektiğinde, şüpheli işlem bildirimleri için kriterler oluşturulmasını da içeren geniş bir tedbirler bütününe kapsamaktadır.

Metodoloji de detayları verilen müşterinin tanınması yükümlülüğünün ana hatları aşağıda açıklanmıştır.

1.1. Müşterini Tanı İlkesinin Gerektirdiği Tedbirler

AML/CFT Metodolojisinde müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği tedbirler;

- Kimlik tespiti yapılması,
- Kimliğin teyit edilmesi,
- Müşteri adına işlem yapanlara ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi
- İşlemin amacı ve müşteri profili hakkında bilgi sahibi olunması
- Güçlendirilmiş tedbirlerin uygulanması
- Hususlarını içermektedir.

a. Kimlik Tespiti Yapılması:

Finansal kuruluşlar;

- sürekli veya geçici, gerçek veya tüzel kişi konumunda olup olmadığına bakmaksızın bütün müşterilerinin,
- müşteri adına hareket etme yetkisi olduğunu iddia eden kişilerin,
- işlemin nihai yararlanıcısı durumunda olan kişilerin (işlemin gerçek sahibi- lehtarın)

kimliğini tespit etmek zorundadır.

Basel Komite çalışmalarına ³ göre bankacılık işlemleri için;

Gerçek kişilerin kimlik tespitinde müşterinin;

- tam yasal isminin, tam ve doğru daimi adresinin, telefon- fax numarası ve e- mail adresinin,
- doğum tarihi ve yerinin, tabiiyetinin, işinin, iş konumunun ve/veya işverenin isminin,
- resmi kimlik numarasının veya pasaport, kimlik kartı, ikamet izni, sosyal güvenlik veya sürücü belgesi gibi müşterinin fotoğrafını taşıyan geçerli bir resmi belgede yer alan ayırt edici bir bilginin,
- hesabın tipinin ve bankacılık ilişkisinin mahiyetine dair bilgilerin ve imzasının,

Tüzel kişilerin kimlik tespitinde kurumun;

- isminin, faaliyet merkezinin, e-mail adresinin, irtibat telefonunun ve faks numarasının,
- vergi kimlik numarası gibi kurum kimliğini belirleyici numaranın,
- şirket tasdikine dair belge suretinin,
- hesap üzerinde tasarrufa yetkili olanlara, işin mahiyetine amacına ve yasal statüsüne

dair bilgilerin elde edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

b. Kimliğin Teyit Edilmesi:

Finansal kuruluşlar; Gerçek ve tüzel kişi olan müşterilerinin ve işlemin nihai yaralanıcısının (lehtar) kimliğini, geçerli, güvenilir belge ve bilgilere dayanarak işlem yapılmadan önce veya işlem tesis edilirken, seyrek karşılaşılan müşterileri için işlem tesis edilirken teyit etmelidir.

Finansal kuruluşlar, tüzel kişi konumunda olan müşterilerinin teyit işleminde;

- Müşteri adına hareket etmekle yetkili olduğunu iddia eden kişinin böyle bir yetkisi olup olmadığını ve bu şahsın kimliğini,
- İsim, adres, yöneticileri ve tabi olduğu düzenlemeler hakkında bilgi ve bulguları elde ederek, yasal statüsünü

araştırmak durumundadır. İşlem yapılmadan önce veya işlem tesis edilirken yapılması gereken teyit işlemi;

- makul ölçüde pratik olması
- iş ilişkisinin normal akışını kesintiye uğratmaması
- kara para aklama riskinin yönetilebilmesi

şartıyla işlem başlatıldıktan sonra tamamlanabilir.

Basel Komite dokümanlarına⁴ göre bankacılık işlemlerinde gerçek kişilerin teyit işlemi için;

- geçerli kimlik belgesinden doğum tarihinin tespiti,
- fatura, vergi makbuzu, banka dekontu, remi kurum mektubu gibi belgelerden daimi ikametgah adresinin kontrolü,
- bir hesap açıldıktan sonra sunulan bilgiyi teyit için müşteri ile telefonla irtibatı kurulması,

- yetkili bir kişinin (noter, büyükelçilik görevlisi gibi) onayını alarak resmi belgelerin geçerliliğinin tespiti

gibi yöntemler kullanılabilir.

Aynı konuda tüzel kişiler için yapılacak teyit işleminde;

- En son rapor ve hesapların bir kopyasını tetkik etmek,
- İşletmeler için bilgi hizmeti sunan bir kurum veya sektörde belirli bir mevki olan avukat veya muhasebeci firması vasıtasıyla araştırma yapmak,
- İlgili işletmenin gerçekten mevcut olup olmadığı, faal olup olmadığı, sona erip ermediği, fesholup olmadığı, iflas edip etmediği, tasfiyeye girip girmediği yönünde ticari statüsüne yönelik araştırma yapmak,
- Kamu ve özel sektör veri tabanlarındaki objektif ve bağımsız bilgilerden yararlanmak,
- Bir önceki banka referanslarına müracaat etmek,
- Mümkünse ilgili kurumu ziyaret etmek veya telefon ya da e-posta yolu ile iletişim kurmak

gibi yöntemlere başvurulabilir.

c. Müşteri Adına İşlem Yapanlara ve Tüzel Kişilere Özel Dikkat Gösterilmesi:

Finansal kuruluşlar, tüm müşteriler için, müşterinin bir başka kişi adına hareket edip etmediğini tespit etmeli ve adına hareket edilen kişinin kimlik bilgilerinin teyidinde kullanılacak yeterli kimlik verilerini elde etmek için gerekli önlemleri almalıdır.

Bu konuda tüzel kişiler için; tüzel kişiliğin mülkiyet durumunun, kimler tarafından ve nasıl kontrol edildiğinin bilinmesi ve gerçek sahiplerinin veya onu kontrol eden kişilerin tespit edilmesi önemlidir. Bu konuda;

- şirketler için, şirketin çıkarlarını kontrol eden ve şirket yönetimini oluşturanların kim olduklarının tespit edilmesi,
- kayyım kurumları için, kurucunun, kayyımın ve lehtarın kim olduklarının tespit edilmesi

örnek olarak verilebilir.

d. İşlemin Amacı ve Müşteri Profili Hakkında Bilgi Edinilmesi:

Finansal kuruluşlar, tesis edilmek istenilen işlemin ne niyetle yapıldığı, yapısı ve gerçekleştirme amacı hakkında bilgi edinmelidir.

Bu kapsamda;

- finansal kuruluş nezdinde yapılan işlem, müşterinin işine, risk profiline ve gerektiğinde fon kaynaklarına dair bilgiler ile uyumlu olmalı, bu hususları sağlamak bakımından müşteri konusundaki takip ve inceleme iş ilişkisi ve işlem süresince sürdürülmeli,
- özellikle yüksek risk kategorisindeki müşteriler ve iş ilişkileri için, mevcut bilgiler güncellenmeli ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

e. Güçlendirilmiş Tedbirlerin Uygulanması:

Finansal kuruluşlar yüksek risk sınıfındaki müşteriler için, güçlendirilmiş tedbirleri uygulamalıdır. Yüksek risk sınıfına;

- Yerleşik olmayan müşteriler,
- Özel bankacılık,
- Tüzel kişiler ve düzenlemeler (kayım kurumları gibi),
- Temsil yetkisine sahip veya temsil eden hissedarlara ve hamiline yazılı senetlere sahip olan şirketler,

örnek olarak gösterilebilir.

Basel Komite çalışmalarına⁵ göre, bu hususta bankalar;

- Yüksek riskli müşterilerinin hesaplarını etkin bir şekilde izlemek, analiz etmek, tanımlamak için yönetici ve uyum görevlilerinin yeterli işletme bilgisine sahip olmalarını temin etmeli,
- Özel bankacılık işlerinden sorumlu olan üst yönetim, bankanın yüksek riskli müşterilerinin kişisel durumlarını bilmeli ve üçüncü taraf bilgisine karşı dikkatli olmalıdır. Bu müşteriler tarafından gerçekleştirilen önemli işlemler bir üst yönetici tarafından onaylanmalı ve
- Bankalar politik nüfuzu olan kişiler ve bunlarla bağlantılı yüksek profilli kişi ve şirketlerle olan bankacılık ilişkilerini göz önüne alınarak şeffaf politika, iç kılavuz, prosedür ve kontroller geliştirmelidir.

1.2. Müşterini Tanı İlkesinin Gerektirdiği Tedbirlerin Uygulanacağı Durumlar

Finansal kuruluşlar;

- Bir işlem başlatırken,
- Belirli bir eşik miktarın (15000\$/€) üzerinde arızı işlem gerçekleştirirken (Bu işlem tek bir işlemi ya da birbiri ile bağlantılı olan birden fazla işlemi de içerebilir.)
- Arızı elektronik fon transferi gibi işlemleri gerçekleştirirken,
- Herhangi bir muafiyet ve veya eşik miktarını dikkate almaksızın, karapara aklama ve terörizmin finansmanı konusunda bir şüphe duyduğunda,
- Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu hakkında şüphe duyduğunda

müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği tedbirleri uygulamalıdır.

1.3. Müşterini Tanı İlkesinin Gerektirdiği Tedbirlerin Uygulanmadığı Durumlarda Yapılması Gerekenler

Finansal kuruluşların, müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği;

- kimlik tespiti yapılması,
- kimliğin teyit edilmesi,
- müşteri adına işlem yapanlara ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi

- işlemin amacı ve müşteri profili hakkında bilgi sahibi olunması

tedbirlerini uygulayamadığı durumda veya uygulamasına engel olacak bir durumla karşılaştığında;

- hesap açma işlemi yapmaması,
- işlem tesis etmemesi,
- işlemi gerçekleştirmemesi ve
- teşebbüs edilen bu işlemle ilgili olarak şüpheli işlem bildiriminde bulunması

gerekmektedir.

2. Şüpheli İşlemlerin Bildirilmesi

2.1. Bildirimin Konusu

Finansal kuruluşların fonlarını;

- yasadışı yollardan elde edildiği veya
- terörizm, terörist eylemler, terörist organizasyonlar veya terörizmi finanse eden kişilerle bağlantılı veya ilgili olduğu yada
- belirtilen faaliyetlerde kullanıldığı

konusunda şüphelenmesi yada şüphelenmeleri için makul nedenler bulunması durumunda bu şüphelerini derhal ve doğrudan mali istihbarat birimine⁶ bildirmelidir.

Metodoloji uygulamasında fon terimi; maddi veya gayri maddi, soyut veya somut, menkul veya gayrimenkul her çeşit malvarlığını ve bu mal varlığını tevsik eden belge ve araçları ifade etmektedir.

2.2. Bildirim ile İlgili Diğer Hususlar

- Tüm şüpheli işlemler, işleme konu olan parasal miktar ne olursa olsun bildirilmelidir.
- Tüm şüpheli işlemler teşebbüs aşamasında dahi bildirilmelidir.
- Şüpheli işlem bildirimleri, işlemlerin vergi nitelikli olup olmadığına bakılmaksızın uygulanmalıdır.
- Finansal kuruluşlar, bunların yöneticileri, yetkilileri ve çalışanları, şüpheli bir işlemin veya ilgili bilginin mali istihbarat birimine bildirildiğini açıklamamalıdır.

3. Muhafaza ve İbraz

3.1. Muhafaza

Finansal kuruluşlar; ulusal ve uluslararası işlemlere ilişkin gerekli tüm kayıtları, işlemin tamamlanmasını müteakip en az 5 yıl süreyle (veya yetkili makamlardan özel durumlarda gelecek talepler için daha uzun bir süreyle) saklamalıdır.

İşlemlere ilişkin kayıtların gerekli unsurlarına;

- müşteri veya lehtarın ismi, adresi,
- işlemin mahiyeti ve tarihi,
- işleme konu olan para miktarı,
- işlem konusu hesabın tip ve numarası

örnek gösterilebilir.

3.2. Diğer Hususlar

Finansal kuruluşlar; kimlik tespiti verileri, hesap dosyaları ve ticari haberleşme ile ilgili kayıtları, hesabın kapanması ve işlem tesisinin sona ermesini müteakip en az 5 yıl süreyle (veya yetkili makamlardan özel durumlarda gelecek talepler için daha uzun bir süreyle) saklamalıdır.

İşlem kayıtlarının, suç fiillerinin soruşturulmasında delil olacak şekilde ve bireysel işlemlerin yeniden tesisine imkân verecek yeterlikte olması gerekmektedir.

Finansal kuruluşlar tüm belge ve bilgileri yetkili otoritelerin talebi üzerine zamanında ibraz etmelidir.

4. Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilere Özel Dikkat Gösterilmesi

Metodoloji terminolojisinde, “siyasi nüfuz sahibi kişiler”; devlet veya hükümet başkanları, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri, adli veya askeri personel, önemli mevkideki siyasi parti temsilcileri ve kamu kurumu yöneticisi konumundaki kişiler gibi yabancı ülkede uhdesinde önemli kamu görevi bulunan kişileri ifade etmektedir.

4.1. Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler İçin Özel Risk Yöntemleri Geliştirilmesi

Finansal kuruluşlar, müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği tedbirlere ilaveten, potansiyel müşteri veya lehtarın siyasi nüfuz sahibi kişiler olup olmadığını tespit edebilmek için uygun risk yönetimi sistemleri geliştirmelidir.

Böyle bir risk yönetimi için, kamuya açık bilgi kaynaklarına başvurulması veya siyasi nüfuz sahibi kişilere ilişkin elektronik ticari veri bankasına erişim sağlanması örnek olarak verilebilir.

4.2. Üst Yönetimden Onay Alınması

Finansal kuruluşlar, siyasi nüfuz sahibi kişilerle işlem tesis etmek için üst seviyedeki yöneticisinden onay almalıdır. Finansal kuruluşlar, müşteri olarak kabul ettikleri kişi ya da lehtarın daha sonra bir siyasi nüfuz sahibi kişi olduğunu tespit ettiğinde, işlemi sürdürmek için yine üst seviyedeki yöneticinin onayını almalıdır.

4.3. Diğer Hususlar

- Finansal kuruluşlar, siyasi nüfuz sahibi müşterileriyle ilgili olarak, malvarlıklarının ve fonlarının kaynağını tespit etmek için gerekli önlemleri almalıdır.
- Siyasi nüfuz sahibi kişilerle iş ilişkisinde bulunan finansal kuruluşlar sürekli ve sağlıklı bir gözetim fonksiyonu tesis etmelidir.

5. Muhabir Bankacılık Konusundaki Yükümlülükler

“Muhabir bankacılık”, bir muhabir banka (correspondent bank) tarafından diğer bir banka (respondent bank- karşı banka) için sağlanan bankacılık hizmetlerini ifade etmektedir.⁷

5.1. Bilgi Sahibi Olunması

Muhabir bankanın;

a- Karşı bankanın, karapara aklama veya terörün finansmanı yönünden soruşturma geçirip geçirmediği ve ceza alıp almadığı hususları da dahil olmak üzere; iş konusu, itibarı ve üzerindeki denetim yeterliliği konusunda kamuya açık bilgilerden de yararlanarak bilgi edinmesi,

b-Karşı bankanın tabi olduğu karapara aklama ve terörün finansmanına dair önlemlerini değerlendirmesi ve bunların uygun ve etkin olduğundan emin olması

gerekmektedir.

5.2. Onay Alınması ve Tevsik

Muhabir bankacılık ilişkilerine başlamadan önce üst düzey yöneticinin onayını almalıdır.

Her iki konumdaki bankanın karapara aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele ve müşterini tanı ilkesine ilişkin sorumluluklarını tevsik edilmelidir.

5.3. Paravan Bankalar Konusundaki Hassasiyet

Paravan bankalar (shell banks),

- belirli ve sabit bir adresi bulunmaması,
- belirli bir çalışma saatine tabi eleman istihdam etmemesi,
- bankacılık işlemleri ile ilgili kayıtları olmaması,

gibi özellikleri dolayısıyla fiziki mevcudiyeti olmayan “tabela” bankalarını ifade eder.

Bu özellikleri dolayısıyla muhabir bankacılık uygulaması bakımından paravan bankaların faaliyetlerini gözetlemek, takip etmek, kayıtlarını kontrol etmek, elemanları ile irtibat kurmak mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla bankalar, paravan bankalarla muhabir bankacılık ilişkisine girmemeli ve hesaplarının paravan bankalar tarafından kullanılmasına izin veren muhatap yabancı finansal kuruluşlarla işlem tesis etmemelidir.

5.4. Diğer Tedbirler

Doğrudan doğruya üçüncü taraflar tarafından kendi adlarına işlem yapmak üzere kullanılan muhabir hesapların işletilmesini gerektiren muhabir bankacılığın söz konusu olduğu durumda muhabir banka;

- karşı bankanın, muhabir finansal kuruluşun hesaplarına doğrudan ulaşan müşterileri hakkında “müşterini tanı tedbirlerinin” uygulandığından,
- karşı bankanın, ilgili müşteriye ait kimlik bilgilerini, talebi üzerine kendisine sunulabileceği konusunda emin olmalıdır.

6. Üçüncü Kişilere Güvenilmesi

6.1. Güvene Esas olan Hususlar

Finansal kuruluşlar, müşterini tanı prensibinin gerektirdiği,

- müşteri ve işlemin gerçek sahibine (lehtar) ait kimlik tespiti ve teyidi,
- müşteri adına işlem yapanlara ve tüzel kişilere dikkat,
- yapılmak istenen işlemin amacı hakkında bilgi edinilmesi,

hususlarını yerine getirmek veya işlem başlatmak için üçüncü kişiler ve aracılardan bu işlemleri yerine getirmesine izin verebilir.

6.2. Güven Şartları

Finansal kuruluşlar, ancak aşağıda belirtilen şartların yerine getirilmesi kaydıyla üçüncü kişilere ve araçlara güvenebilir.

- Üçüncü kişilere güvenen finansal kuruluşlar, müşterini tanı ilkesi kapsamındaki gerekli bilgileri bu kişilerden derhal temin etmelidir.
- Finansal kuruluşlar, kimlik bilgilerinin ve müşterini tanı tedbirlerine ilişkin diğer dokümanların kopyalarının istendiğinde üçüncü kişiler tarafından gecikmeksizin hazır edilmesi hususunda gerekli tedbirleri almalıdır.
- Finansal kuruluşlar, üçüncü kişilerin karapara aklama ve terörizmin finansmanının önlenmesiyle ilgili düzenleme ve denetimlere tabi olduğundan ve müşterini tanı ilkesine ve kayıtların saklanmasıyla yönelik tedbirleri aldığından emin olmalıdır.
- Müşteri kimlik tespiti ve teyidindeki nihai sorumluluk üçüncü kişiye güvenen finansal kuruluşun kendisindedir.

6.3. Özellik Arzeden Durumlar

Metodoloji, üçüncü kişiye güven konusunun;

- finansal kuruluşlarla müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği tedbirleri yerine getirmek üzere bir sözleşmeye dayalı olarak kurulan acentelik ilişkisini ve
- muhabir bankacılık ilişkisinde olduğu gibi, müşterileri bakımından finansal kuruluşlar arasındaki iş ilişkilerini, hesapları ve işlemleri kapsamadığını, bu uygulamanın;
- genellikle aynı finansal hizmeti sunan grubun diğer üyesi tarafından gerçekleştirilen işlemler bakımından yapılabileceğini veya
- sigorta şirketleri ile sigorta acentaları arasında veya ipotek (mortgage) hizmeti sunanlarla simsarlar arasındaki iş ilişkisinde olabileceğini

belirtmiştir.

7. Hassas Durumlara Özel Dikkat Gösterilmesi

7.1. Gelişen Teknolojiye Dikkat

Finansal kuruluşlar, yeni ve gelişen teknolojilerin getirdiği kimlik bilgilerini gizlemeye imkan veren karapara aklama tehlikesine karşı özel dikkat göstermeli ve bu teknolojilerin karapara aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılmasını önlemek için gereken tedbirleri almalıdır.

Bu kapsamda özellikle elektronik bankacılık konusu ön plana çıkmaktadır. Basel Komite'nin bu konuda yaptığı bir çalışmaya göre⁸ elektronik bankacılık konusunda bankaların dikkat etmesi gereken hususlar şöyle sıralanmıştır:

- Elektronik bankacılık faaliyetlerinin etkili yönetim ve gözetimi,
- Kapsamlı bir güvenlik kontrol süreci,
- Üçüncü taraflar aracılığıyla yürütülen işlemler için kapsamlı bir dikkat ve gözetim süreci,
- Elektronik banka müşterilerinin gerçekliği,
- Elektronik bankacılık işlemleri için hesap verilebilirlik,
- Görev paylaşımını sağlayan uygun tedbirler,
- Elektronik bankacılık sistemleri, veri tabanları ve uygulamalar içinde uygun yetki kontrolleri,
- Elektronik bankacılık işlemleri, kayıtlar ve bilgi için veri bütünlüğü,
- Elektronik bankacılık işlemleri için açık hesap denetim yöntemleri,
- Anahtar banka bilgisinin gizliliği,
- Elektronik Bankacılık hizmetleri için uygun bildirim,
- Müşteri bilgisi gizliliği,
- Elektronik bankacılık sistem ve hizmetlerini sağlamak için kapasite, iş sürekliliği, ihtimal planlaması,
- Muhtemel olaylara karşı önlem planlaması.

7.2. Yüz Yüze Gerçekleştirilmeyen İşlemlere Dikkat

Finansal kuruluşların yüz yüze gerçekleştirilmeyen iş ilişkileri ve işlemler için riskleri gösteren prosedür ve politikaları olmalıdır.

Yüz yüze gerçekleşmeyen işlemlere, ,

- internet veya diğer interaktif bilgisayar sistemleri aracılığıyla yürütülen işlemler,
- ATM makinelerinin kullanılarak yapılan işlemler,
- telefon bankacılığı,
- talimat ve başvuruların faksla yapıldığı işlemler,
- değer yüklenebilen veya hesaba bağlı kartlarla yapılan ödemeler

örnek olarak gösterilebilir.

Yüz yüze gerçekleştirilmeyen işlemlere dair risk yönetimi, “müşterini tanı ilkesine” ilişkin prosedürleri de içermelidir. Bu prosedürler;

- sunulan belgelerin tasdikli olması,
- yüz yüze işlemler için gerekli olan belgeleri tamamlayıcı mahiyette ilave belgelerin talep edilmesi,
- müşteriyle kurum dışı irtibat kurulması,
- üçüncü kişilere güven müessesesinin işletilmesi ve
- ilk ödemenin müşterinin ismine açılmış ve müşterini tanı ilkesini uygulayan bir bankadaki hesaptan yapılmasının talep edilmesi

hususlarını içerebilir.

7.3. Olağandışı İşlemlere Dikkat

Finansal kuruluşlar, görünürde yasal ve ekonomik amacı olmayan bütün karmaşık, olağandışı büyük ölçekli işlemlere özel dikkat göstermelidirler.

Bu tür işlemlere;

- belirli limitlerin üzerindeki işlemler,
- bilanço büyüklüğü ile uyumlu olmayan çok yüksek miktarda hesap devir ve havalesi,
- hesap hareketlerinin normal seyrine uymayan işlemler

örnek olarak gösterilebilir.

Finansal kuruluşlar, bu tür işlemlerin esasını ve amacını mümkün olduğunca araştırmalı ve bulgularını yazılı olarak tespit etmelidir. Finansal kuruluşlar, bu tür bulguları yetkili birimlere ve denetçilere sunmak için en az 5 yıl süre ile saklamalıdır.

7.4. İsimsiz veya Hayali İsimlere Ait Hesaplar

Finansal kuruluşlar, isimsiz veya hayali isimlere ait hesapları tutmamalıdır. Numaralı hesaplar kullanılıyorsa, bu hesaplar, FATF tavsiyelerine uygun olacak şekilde tutulmalıdır. Örneğin, finansal kuruluş, usulüne uygun olarak kimlik tespiti yapmalı ve bu tespite ilişkin kayıtları uyum görevlisinin, diğer kurum yetkililerinin ve yetkili makamların kullanımına hazır bulundurulmalıdır.

8. Riskli Ülkelere Özel Dikkat Gösterilmesi

Finansal kuruluşlar, FATF tavsiyelerini uygulamayan yada eksik uygulayan ülkelerin vatandaşları, şirketleri ve finansal kuruluşları ile girecekleri iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat göstermelidir. Bu işlemlerin görünürde hukuki ve ekonomik amacı yoksa, işlemlerin esas ve amacı araştırılmalı ve bulgular mümkün olduğu ölçüde yetkili makamlara (denetleyiciler, yasa uygulama birimleri ve finansal istihbarat birimine) ve denetleyicilere yardımcı olabilecek şekilde yazılı kayda geçirilmelidir.

İlgili ülke, FATF tavsiyelerine uymamaya yada yeterli olarak uyum göstermemeye devam ederse, ülkeler buna karşı uygun önlemleri uygulamaya haiz olmalıdırlar.

Alınacak karşı önlem örnekleri şunlar olabilir:

- FATF tavsiyelerini uygulamayan (veya yeterince uygulamayan) ülke ve bölgelerin vatandaşları ve kuruluşlarıyla işlem tesis etmeden önce işlemin gerçek sahibinin (lehdarın) kimlik tespitine yönelik olarak finansal kuruluşlara güçlü danışmanlık hizmeti sunulması ve bu husustaki kimlik tespiti için sıkı yükümlülükler ihdas edilmesi.
- Bu konumdaki ülke ve bölgelerle ülkelerle gerçekleştirilen finansal işlemlerin daha şüpheli olacağından hareketle, finansal işlemlerin sistematik bildirimlerinin veya konu ile ilgili bildirim mekanizmalarının güçlendirilmesi.
- İşbirliği yapmayan ülke ve bölgelerdeki kuruluşlarla gerçekleştirilen işlemlerin karapara aklama riski taşıyabileceği konusunda finansal olmayan sektör işletmelerinin uyarılması.
- Bu konumdaki ülke ve bölgelerde bulunan kişilerle iş ilişkilerinin veya finansal işlemlerin sınırlandırılması.

9.Önleyici İç Tedbirlerin Alınması

9.1. Tedbirler ve Kapsamı

Finansal kuruluşlar, karapara aklama ve terörizmin finansmanını önlemek için dahili; prosedür, politika ve kontrol mekanizmaları tesis etmeli, sürdürmeli ve bunları çalışanlarına açıklamalıdır.

Bu kapsamdaki çalışmalar asgari olarak;

- müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği bütün hususları,
- kayıt tutulmasını,
- dikkat çeken ve şüpheli işlemlerin tespit edilmesini ve
- bildirim yükümlülüğünü

içermelidir.

9.2. Uyum Görevlisi Atanması

Finansal kuruluşlar, AML/CFT Metodolojisinde finansal kuruluşlar için getirilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi bakımından uygun uyum yönetim düzenlemeleri geliştirmeli ve idari düzeyde uyum görevlisi atamalıdır.

Finansal kuruluşlarda tespit edilen şüpheli işlemleri ilgili mali istihbarat birimine bildirmekle görevli ve yetkili olan uyum görevlisi ve diğer yetkililer, müşteri kimlik bilgileri ile diğer müşteri takip bilgilerine, işlem kayıtları ve ilgili bilgilere her zaman erişebilmelidirler.

9.3. Kontrol ve Bilgilendirme

Finansal kuruluşlar;

a. Belirlenen politika, prosedür ve denetimlere uyumu test etmek için yeterli kaynağa ve bağımsız denetim mekanizmalara sahip olmalıdır.

b. Elemanlarına;

- karapara aklama ve terörizmin finansmanı konularında teknik, yöntem ve trendler hakkındaki yeni gelişmeleri,

- AML/CFT yükümlülüklerinin bütün kapsamını, özellikle müşterini tanı ilkesinin ve şüpheli işlem bildirim gerektirdiği tedbirleri

detaylı olarak açıklamalıdır.

c. Eleman istihdamında yüksek standartları sağlamak için gerekli izleme prosedürlerini uygulamalıdır.

Eğitim kapsamında karapara aklama ve terörizmin finansmanı konularındaki teknik ve trendlerle ilgili olarak tipoloji çalışmalarından yararlanılması ve bu kapsamda mali istihbarat birimleri ile finansal kuruluşlar arasındaki işbirliği önem arzmektedir.

10. Fon Transferleri İçin Özel Dikkat Yükümlülüğü

10.1. Fon Transferlerinde Yer Alacak Bilgiler

a.1000 USD veya EUR üzerindeki tüm elektronik transferlerde transfer talimatı verilen finansal kuruluşların, fon transferi yaptıran kişinin (göndericinin); isim, hesap numarası (eğer hesap numarası yoksa belirleyici bir referans numarası) ve adresine⁹ dair bilgileri alıp muhafaza etmeleri ve bu bilgilerin doğru ve anlamlı olmalarını teyit etmeleri gerekmektedir.¹⁰

b.1000 USD veya EUR üzerindeki sınır ötesi elektronik transferler için transfer talimatı verilen finansal kuruluşlar, tüm bu bilgilerin havale ve ödeme zincirinde bulunmasını sağlamalıdır.

c. Yurt içi transferler için de yukarıdaki yükümlülük geçerli olmakla birlikte eğer yukarıda belirtilen transfer yapan kişiye ait bütün bilgiler, transferin yapıldığı finansal kuruluşa ve yetkililerin bilgisine üç iş günü içinde sunulacak şekilde ibraz edilmesi kaydıyla sadece göndericinin hesap numarası havale ve ödeme zincirinde bulunabilir.

d. Ödeme zincirinde yer alan aracı veya lehtar finansal kuruluş, elektronik fon transferine eşlik eden göndericiye ait bilginin transfer ile birlikte iletilmesini sağlamalıdır.

10.2. Diğer Tedbirler

Lehtar finansal kuruluşlar, göndericiye ait tam bilginin eşlik etmediği transferleri belirlemek ve değerlendirmek için risk esaslı prosedürler geliştirmelidir.

Geliştirilecek prosedür şu hususları ihtiva edebilir:

a. Lehtar finansal kuruluşun, elektronik transferi gönderen finansal kuruluştan göndericiye ait eksik bilgilerini talep etmesi,

b. Eksik bilgi kısa zamanda tamamlanamayacaksa, lehtar finansal kuruluşun, göndericiye ait bilgi eksikliğinin, bu transferle veya ilgili işlemlerle ilgili bir şüphe doğurup doğurmadığını dikkate alması ve bu transferin şüpheli olduğuna kanaat getirirse, bu durumu mali istihbarat birimine bildirmesi. (Ayrıca bu durumda transferin yapılmamasına karar verilebilir.)

c. Uygun durumlarda, lehtar finansal kuruluşlar, bu kapsamda belirtilen yükümlülüklerle uyum göstermeyen finansal kuruluşlarla iş ilişkisini sınırlandırmayı veya sona erdirmeyi dikkate alması.

10.3. Harici Durumlar

Fon transferlerine özel dikkat yükümlülüğü, aşağıda yer alan ödeme biçimlerini kapsamaktadır.

- Kredi ve banka kartları numaralarının işlemde kaynaklanan tüm transferlerde kullanıldığı sürece, kredi ve banka kartları kullanılarak yapılan işlemlerle gerçekleştirilen tüm transferler. (Ancak banka ve kredi kartının bir para transferini sağlayacak bir ödeme aracı olarak kullanılması durumunda, ilgili finansal kuruluş yukarıdaki yükümlülüklerle tabi olacaktır.)
- Hem havale yapan hem de havale yapılanın kendi adlarına hareket eden finansal kuruluşlar olması kaydıyla, bir finansal kuruluştan diğer bir finansal kuruluşa yapılan transfer ve mutabakat işlemleri.

11. Yükümlülüklerin Yurt Dışında da Uygulanması

11.1. Konu

Finansal kuruluşlar, yurtdışı şube ve bağlı birimlerinin de AML/CFT tedbirleri ve FATF tavsiyelerine (şube ve bağlı birimlerinin bulunduğu ülke mevzuatının izin verdiği ölçüde) uymasını sağlamalıdır.

Bu kapsamda, finansal kuruluşlar, FATF tavsiyelerini hiç uygulamayan veya eksik uygulayan ülkelerde bulunan şube ve bağlı birimleri bakımından bu hususun gözetildiğine özel dikkat göstermelidir.

11.2. Diğer Hususlar

Şube ve bağlı birimlerinin bulunduğu ülkedeki yasal düzenlemeler nedeniyle karapara aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele tedbirlerine uyulmaması durumunda, finansal kuruluşlar bulunduğu ülkedeki denetim ve gözetim mercilerine bu durumu bildirmelidir.

Finansal kuruluşun bulunduğu ülke ile yurtdışı şube ve bağlı birimlerinin bulunduğu ülkenin AML/CFT yükümlülükleri farklı ise, yurtdışı şube ve bağlı birimler (bulunduğu ülke mevzuatının izin verdiği ölçüde) en yüksek standardı uygulamalıdır.

D. Yükümlülüklerin Uygulanmaması

Yukarıdaki bölümde AML/CFT Metodolojisinde finansal kuruluşlar için getirilen yükümlülükler gruplandırılarak sıralanmış ve her yükümlülük grubu ile ilgili olarak metodolojinin finansal kuruluşlar için getirdiği hususlar açıklanmıştır.

FATF tavsiyeleri esas alınarak oluşturulmuş olan kriterlere dayanan metodoloji, yükümlülüklerin uyulmaması durumunda yaptırım uygulanmasını da öngörmektedir.

Bu kapsamda metodoloji,

- FATF tavsiyeleri bakımından yükümlü olan gerçek veya tüzel kişilerin karaparanın aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uymamaları durumunda cezai, hukuki veya idari kapsamda etkili, ihlal edilen yükümlülük ile orantılı ve caydırıcı mahiyette yaptırımlar uygulanması,
- Bu yaptırımları uygulamak üzere denetim ve gözetim birimleri veya mali istihbarat birimi gibi yetkili bir makamın tayin edilmesi,

gerektiğini belirtmiştir.

Metodoloji ayrıca söz konusu yaptırımların;

- Sadece finansal kuruluşlar veya işletmelerin tüzel kişiliğine matuf değil aynı zamanda bunların idareci veya üst düzey yöneticilerine de uygulanmasını,
- Para cezasını ve mümkün olduğu takdirde finansal kuruluşların faaliyetlerini durdurma, sınırlandırma veya askıya alma

gibi özel cezalandırma usullerini de kapsamasını öngörmüştür.

Dipnotlar

¹ Değerlendirmeciler (assessors), FATF'ın karşılıklı ülke değerlendirme sürecinde (mutual evaluation process) çalışmak üzere üye ülkelerin hukuk, finans ve yasa uygulama uzmanlarından seçilen elemanlar olup, değerlendirilecek ülkenin yerinde denetimini (on-site visit) gerçekleştirir, gerekli raporu hazırlar ve değerlendirmelerini genel kurulda aktarırlar.

² Müeyyide uygulaması misal olarak verilmiştir. Ülke mevzuatından kaynaklanan bir örnek değildir.

³ "General Guide to Account Opening and Customer Identification"

⁴ "General Guide to Account Opening and Customer Identification"

⁵ "Customer Due Diligence for Banks"

⁶ Mali İstihbarat birimi, şüpheli işlem bildirimlerini alan analiz eden ve soruşturma veya yasa uygulama birimlerine intikal ettiren kurumlardır.

⁷ AML/CFT metodoloji dokümanında genel bir terim olarak "financial institution (finansal kuruluş)" kullanılmış olmakla birlikte bu çalışmada bu yükümlülük konusunda banka teriminin kullanılması tercih edilmiştir.

⁸ "Risk Management Principles for Electronic Banking"

⁹ İlgili ülke uygulamasına göre vatandaşlık kimlik numarası, müşteri numarası doğum tarihi ver yeri de kullanılabilir.

¹⁰ Her elektronik transfer işlemi için finansal kuruluşların gönderici bilgilerini alması ve teyit etmesine gerek yoktur. İlgili finansal kuruluş daha evvel alınmış olan gönderici bilgilerinin değişmeden doğru olarak kaldığı hususunda emin ise elindeki mevcut bilgilere itimat edebilir.